

Megalomaan warenhuis krijgt opgewekte familie er niet onder

THEATER
TONEELGROEP
MAASTRICHT

★★★★★

Regisseur De Mol gebruikt wijdlopijge plot Heijermans als troef.

MAASTRICHT Het voorspelt meestal niet veel goeds als toneelgroepen een verklarende woordenlijst bij hun voorstelling leveren. Toneelgroep Maastricht doet het bij *De opgaande zon*, een tekst van Herman Heijermans uit 1908. Woorden als assuren, verreljaar en insolvent zijn scherping en inslag in de bewerking van regisseur Arie de Mol, die Heijermans' platte en ongepolijste spreektaal heeft willen behouden.

De angst voor een statisch museumstuk blijkt ongegrond. De Mol stelt niet de oude, beetje rare tekst centraal, maar de hartstochtelijkheid en

levenslust van de personages. Zijn bewerking is bijzonder emotioneel, gevat en hedendaags, haast *poppy*.

En dat is een hele kunst met zo'n degelijk sociaal-realistisch probleemstuk. Het gaat over de strijd tussen de noodlijdende, maar immer goedlachse winkelier Mathijs de Sterke en een kapitalistisch monster van een warenhuis, 'De opgaande zon' genaamd, dat de hele straat opkoopt. Enkel nog het krakkemikkige winkeltje van de familie De Sterke houdt stand.

De vitaliteit en aanhoudende opgewektheid, op het enge af soms, die Mathijs aan de dag legt, is de motor van deze voorstelling. De tegenslagen volgen elkaar op - verlies op de beurs, een uitslaande brand - maar ze deren hem nauwelijks. Jack Vecht, die hem speelt, is wildenthousiast en positief tegen de klippen op. Het is een soms adembenemende performance.

Er zijn daarnaast een hoop secundaire lijntjes, zoals een liefdesgeschiedenis tussen de dochter (Jessie Wilms)

en de bovenbuurjongen. De grootvader (een ontroerende Hans van Leipsig) blijkt ook een faillissement doorleefd te hebben.

De Mol gebruikt die wijdlopijgheid van de plot als troef. Hij laat vaak meer scènes tegelijk spelen in de uit hoeken van het stampvolle decor-huisje van de familie De Sterke. Hierdoor is niet iedereen altijd goed te verstaan, maar de drukte en veelstemmigheid, gecombineerd met de muziek die de acteurs te pas en te onpas spelen, blazen een onverwoestbaar leven in deze Heijermans.

Een megalomaan warenhuis noch een onbezonnen wanhoopsdaad krijgt deze familie er uiteindelijk onder, dat moge duidelijk zijn.

Vincent Kouters

De opgaande zon van Herman Heijermans door Toneelgroep Maastricht, regie Arie de Mol. Derlon Theater, Maastricht, 13 maart. Daar t/m 16 mei, volgend seizoen tournee.